

Værktøj til kursus

Til Rough-kursus kan I bruge markere af typen Promarker (I stedet for de AD-markere, der er vist i bogen). De kan købes i et sæt "Promarker Neutral Tones" med 6 stk (5 gråtoner plus sort).

Til Rough-kursus kan I bruge en markerblok, der hedder CANSON XL MARKER. Den kan købes i en almindelig Bog&Ide-butik (findes bl.a. i Randers Storcenter og i midtbyen samt tre steder i Aarhus). Det er vigtigt, at markerblokken er BLEEDPROOF (det står på forsiden), hvilket betyder, at der er et "usynligt" lag plastik på bagsiden af papiret, så farven ikke "siver igennem".

Hvad er et rough [rʌf]?

Der er forskellige niveauer at udarbejde udkast på:
Rough, layout og finish-layout.

Rough er engelsk og betyder »rå«, og et udkast på dette niveau er en grov kladde til, hvad den grundlæggende idé i formgivningen skal være.

Der foretages ændringer af format, farver, falsning, typografi osv. – fra roughet og til tryksagen er færdig. Ofte udarbejdes der mange roughs, før et mere præcist layout tegnes.

På et rough kan man ikke se, hvilken skrift der tænkes anvendt, og de enkelte elementers form, farve, styrke og placering er endnu ikke præcist fastlagt.

Layoutet viser overskrifter, der er skitseret/markeret i den rigtige skrift og størrelse, teksten er omfangsberegnet og markeret på den plads, den kommer til at fyde. Fotografier og tegninger er anbragt i den rigtige størrelse og beskæring, farverne er tilnærmelsesvis de rigtige.

Kunden kan danne sig en nøjagtig forestilling om, hvordan tryksagen kommer til at se ud og evt. godkende layoutet, inden tryksagen sættes i produktion. Et rough bør ikke bruges som grundlag for en godkendelse – det skal tjene som et idéudkast på et tidligt trin i processen.

Den generelle betydning af ordet layout markerer tillige, hvordan de forskellige elementer, som indgår i et design er anbragt: det viser komposition/struktur/stil osv.

Endelig opereres der med et såkaldt *finish-layout*. Det vil sige et layout, der viser den rigtige, satte tekst, det indeholder de rigtige fotografier i den rigtige beskæring, og farverne er så tæt på den færdige tryksag, som det er muligt.

Finish-layouts fremstilles i dag som farveprint.

I forbindelse med store, dyre design- og kommunikationsopgaver udarbejdes ofte finish-layouts – evt. suppleret af prøvetryk af forskellig slags – så tryksagskøberen præcist ved, hvad han/hun får for pengene.

💡 Grænserne for, hvad der er et rough, og hvad der kaldes et layout, er i praksis flydende, og ordene bruges i flæng. Dette er mit bud på en større afklaring – et forsøg på at sætte begreberne lidt mere på plads.

Redskaber og materialer

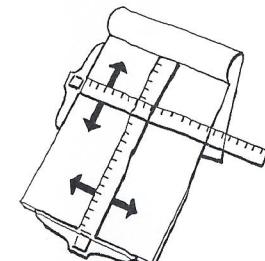
Markerblok A4

Papiret på en markerblok er gennemsigtigt, så man kan lægge et forlæg under et ark og tegne af. Papiret er mere hvidt end f.eks. almindigt papir til fotokopiering.

Det betyder, at når man tegner på det, oprør man en god kontrast mellem papir og tegning.

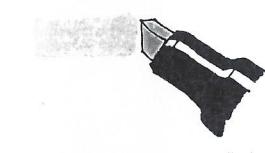
Bemærk at dets plastbelagt på bagsiden, så tuschen ikke trænger igennem og øde-lægger det følgende ark.

Pas på, at du ikke kommer til at tegne på den forkerte side; hvis du gør det, suger tuschen ikke rigtigt ned i papiret.

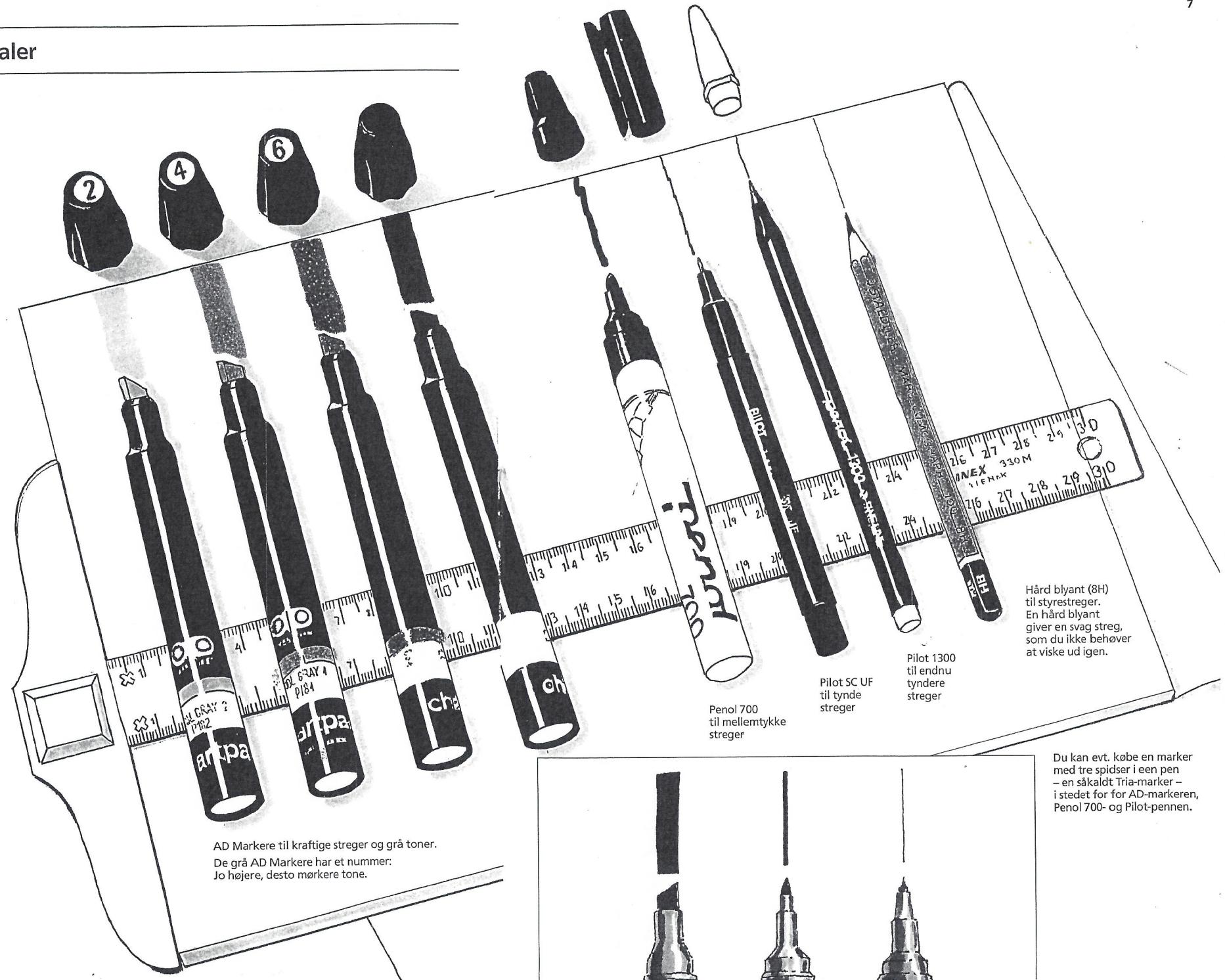

Linex lineal 330 M til opstregninger.

Linex-linealer er en lille hovedlineal. Det betyder, at du hurtigt og nemt kan tegne vandrette og lodrette streger parallelt med papirkanten.

AD Markernes filtpip er flad og skræt afskåret. Man kan derfor tegne både en bred og en smal streg.

AD Markere til kraftige streger og grå toner.

De grå AD Markere har et nummer:
Jo højere, desto mørkere tone.

Penol 700
til mellerstykke
streger

Pilot SC UF
til tynde
streger

Hård blyant (8H)
til styrestreger.
En hård blyant
giver en svag streg,
som du ikke behøver
at viske ud igen.

Du kan evt. købe en marker
med tre spidser i en pen
– en såkaldt Tria-marker –
i stedet for for AD-markeren,
Penol 700- og Pilot-pennen.

Øvelse: Skift redskab!

Det er vigtigt, at du allerede nu vænner dig til at bruge det rigtige redskab til at markere de forskellige elementer med.

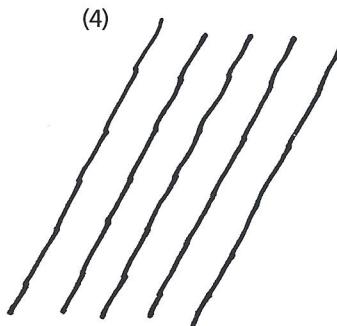
Man bør f.eks. ikke markere en stor kraftig overskrift med en spritpen, som tegner tyndt.

Ved at bruge forskellige redskaber opnår du også, at roughtet får en æstetisk værdi i sig selv; at det indeholder kontraster.

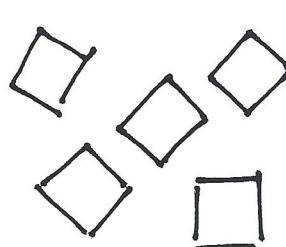
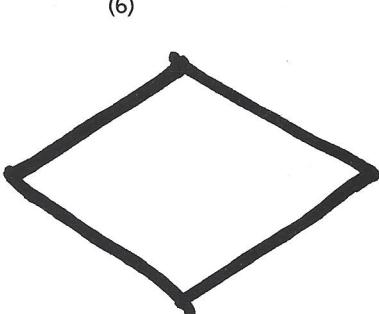
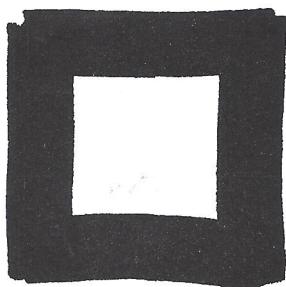
Øv dig lidt i at holde især AD Markerne rigtigt, så henholdsvis den brede flade/den smalle flade har kontakt med papiret.

Se vignetten på side 6.

(1)

(1)

Øvelse: Begynd med at tegne de tynde, vandrette streger (1) på blokken.

Brug derefter den sorte AD Marker til at kopiere de tykkestreger (2).

Skift derefter redskab:

Brug den sorte Penol 700 til at tegne de mellemtykke streger (3) med.

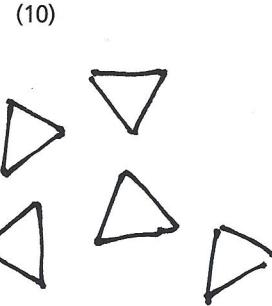
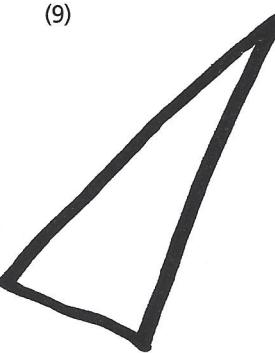
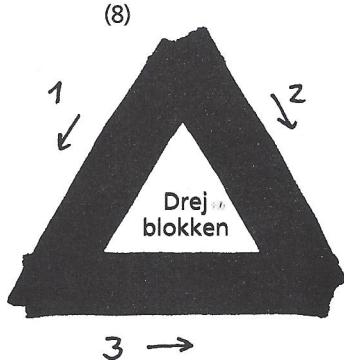
Skift redskab igen:

Tegn de tyndeste streger (4) med Pilot SC UF.

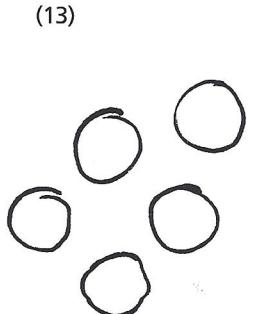
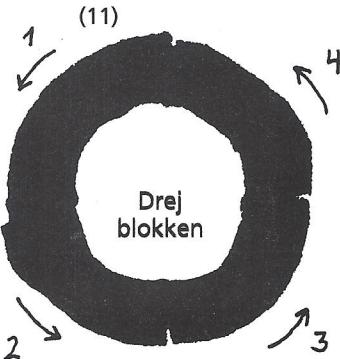
Kopier resten af forlægget som *vandrette linjer*, idet du hele tiden skifter til det redskab, der passer til stregtynkelsen.

Sørg for at dreje blokken, så den passer til din hånd/din krop, når du f.eks. tegner den kraftige trekant og den runde form.

(1)

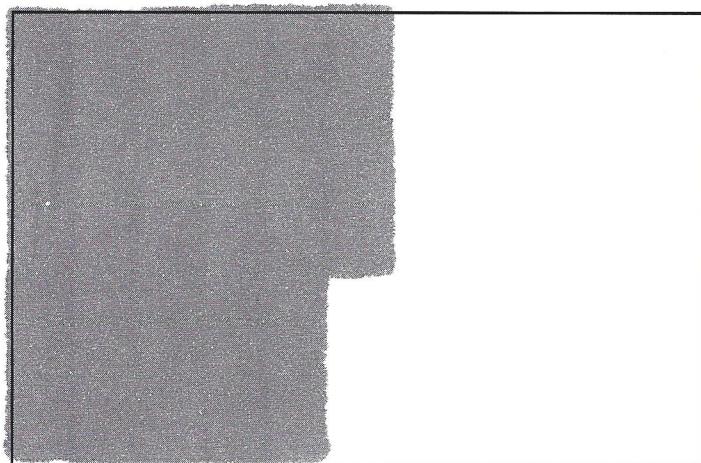

(1)

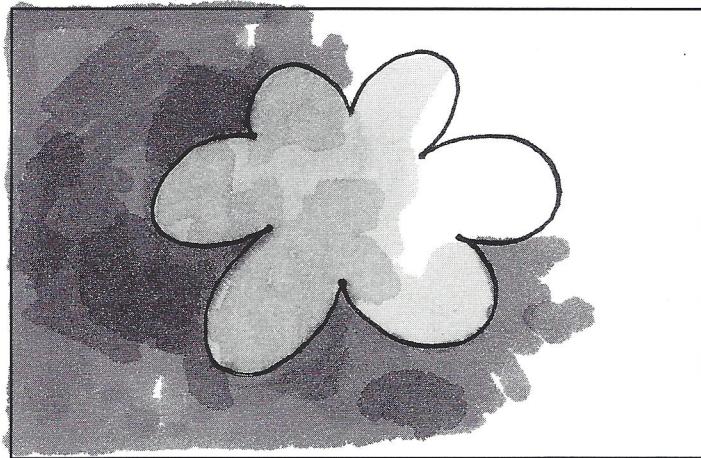

(1)

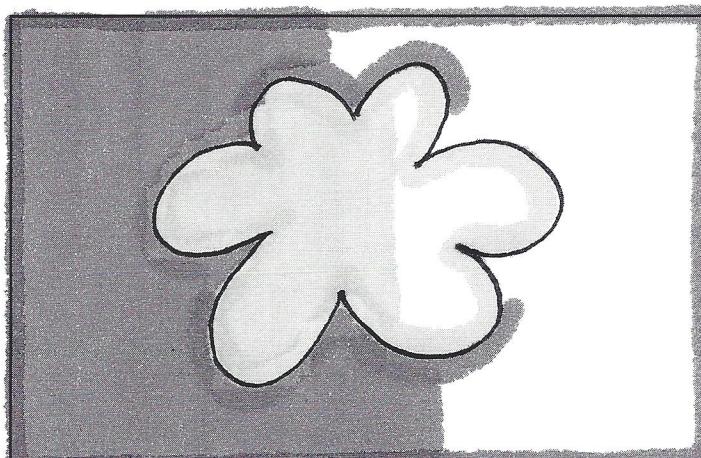
Udfyldning af flader: Mal plankeværk eller din stue!

Når man skal markere flader, er det vigtigt, at man gør det regelmæssigt, så man får en en jævn flade.

Her kan du se, hvordan du ikke skal gøre det: undgå at tvære for meget rundt i det, du har lavet. Fladen bliver ujævn og skjoldet og uharmonisk og grim og sjusket og uprofessionel ...

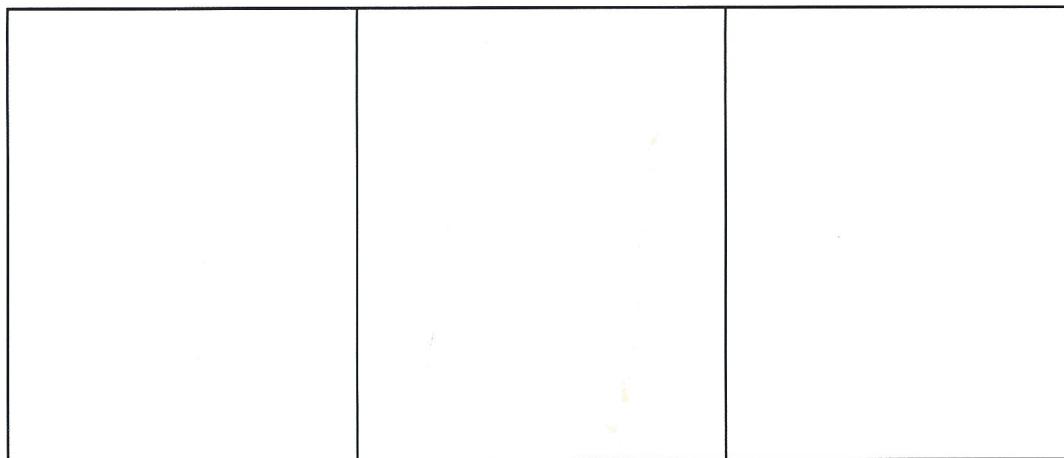

Her er det gjort rigtigt:
Først er kanten inden for rammen markeret og derefter kanten på »blomsten«. Så er fladerne fyldt ud med regelmæssige strøg.

Du skal gøre det som, når du maler et plankeværk eller din egen stue: Først kanter man langs loft, paneler og hjørner, og derefter males resten af væggen.

På næste side er der en øvelse i udfyldning af flader.

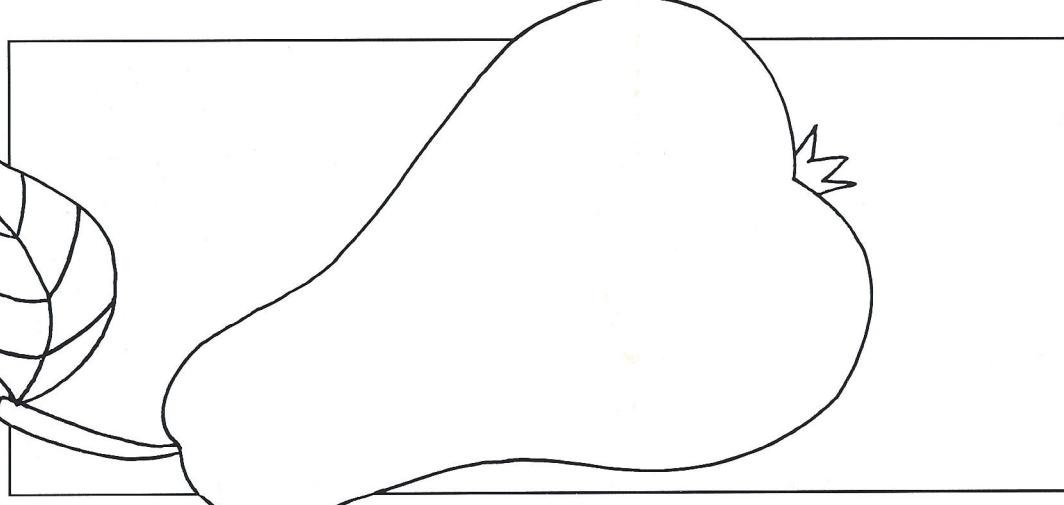
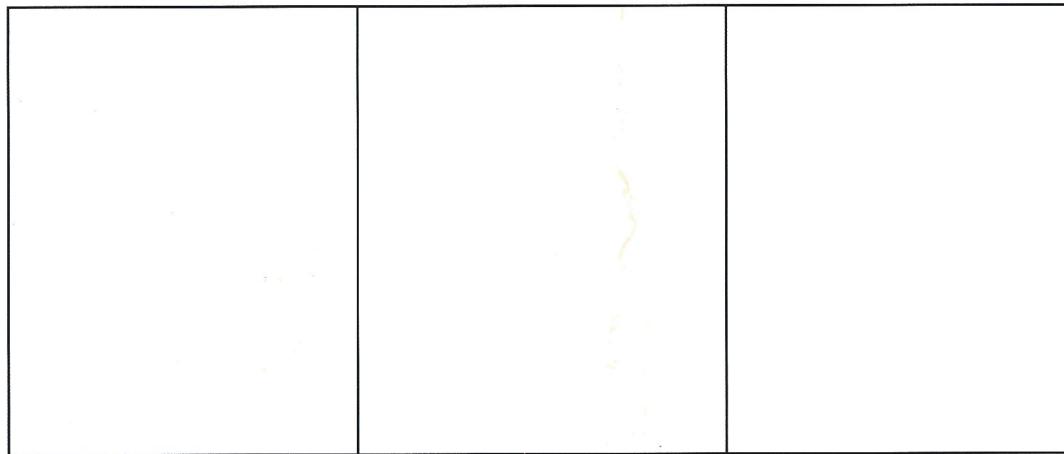
Øvelse i udfyldning af flader

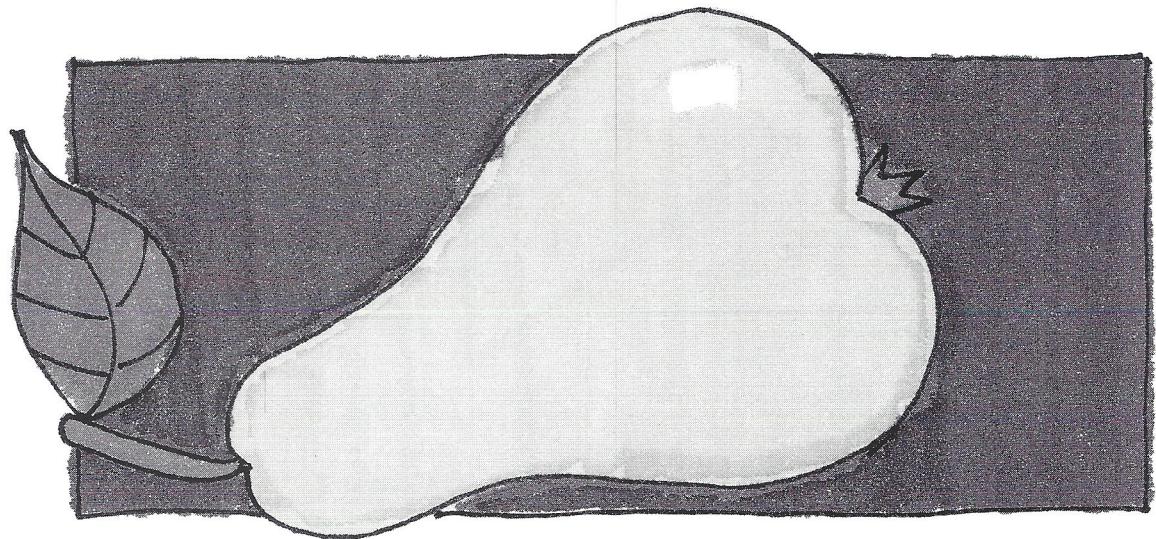
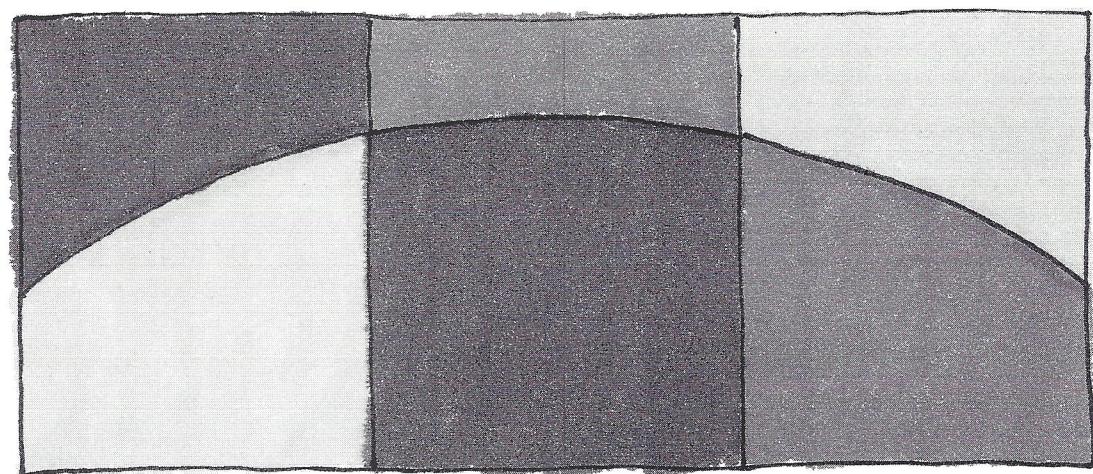
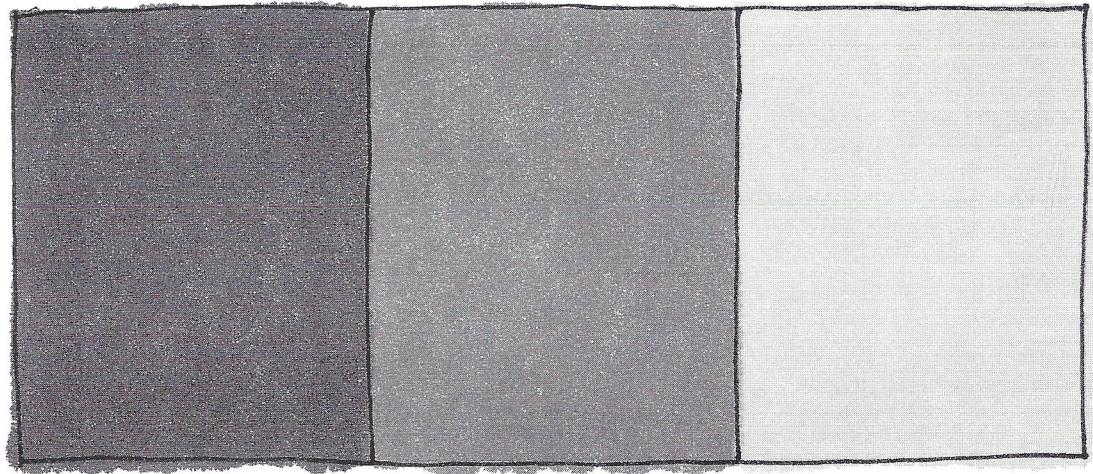

Øvelse: Begynd med at tegne felterne og pæren op med Pilot SC UF. Læg forlægget under en side på blokken og tegn af.

Læg derefter forlægget ved siden af blokken og marker gråtonerne med AD Marker cool grey nr. 2 til de lyseste toner, nr. 4 til de mellemste toner og nr. 6 til de mørkeste.

På modsatte side kan du se et færdigt eksempel på øvelsen.

Lille tegnekursus: Lær at iagttage og kopiere!

Det er en fordel at kunne tegne i traditionel forstand, når man skal udarbejde et rough, men i dette hæfte er hensigten ikke at lære dig det. Tegnefærdighed og proportionssans hænger nøje sammen med evnen til at iagttage og kopiere. Her er en lille øvelse i at tegne nogle simple figurer af.

Forlægget består - som du kan se - af en bold, en kasse, og en pyramide. Det er grundformer: cirkel/kugle, rektangel/kubus, trekant/prisme. Der er også en tube, der i sin form er mere kompliceret end de simple grundformer.

Øvelse: Kopier tegningerne. Læg først forlægget under en side på blokken og tegn den kraftige streg af med Penol 700 og derefter de tynde med Pilot SC UF. Bagefter kan du give figurerne en gråtone med nr. 2, så de fremstår lidt mere 3-dimensionelle end de flade stregtegninger.

Prøv derefter på et nyt stykke papir at tegne figurerne af på fri hånd - på hovedet! Læg hæftet omvendt ved siden af blokken og studer stregernes vinkel og længde i forhold til papirkanterne (lodret/vandret) og til hinanden indbyrdes på den enkelte figur.

Undgå at bruge blyanten til denne øvelse - gå direkte i spritten! Derved tvinges du til at koncentrere dig i højere grad, end hvis du ved, at du kan viske ud ...

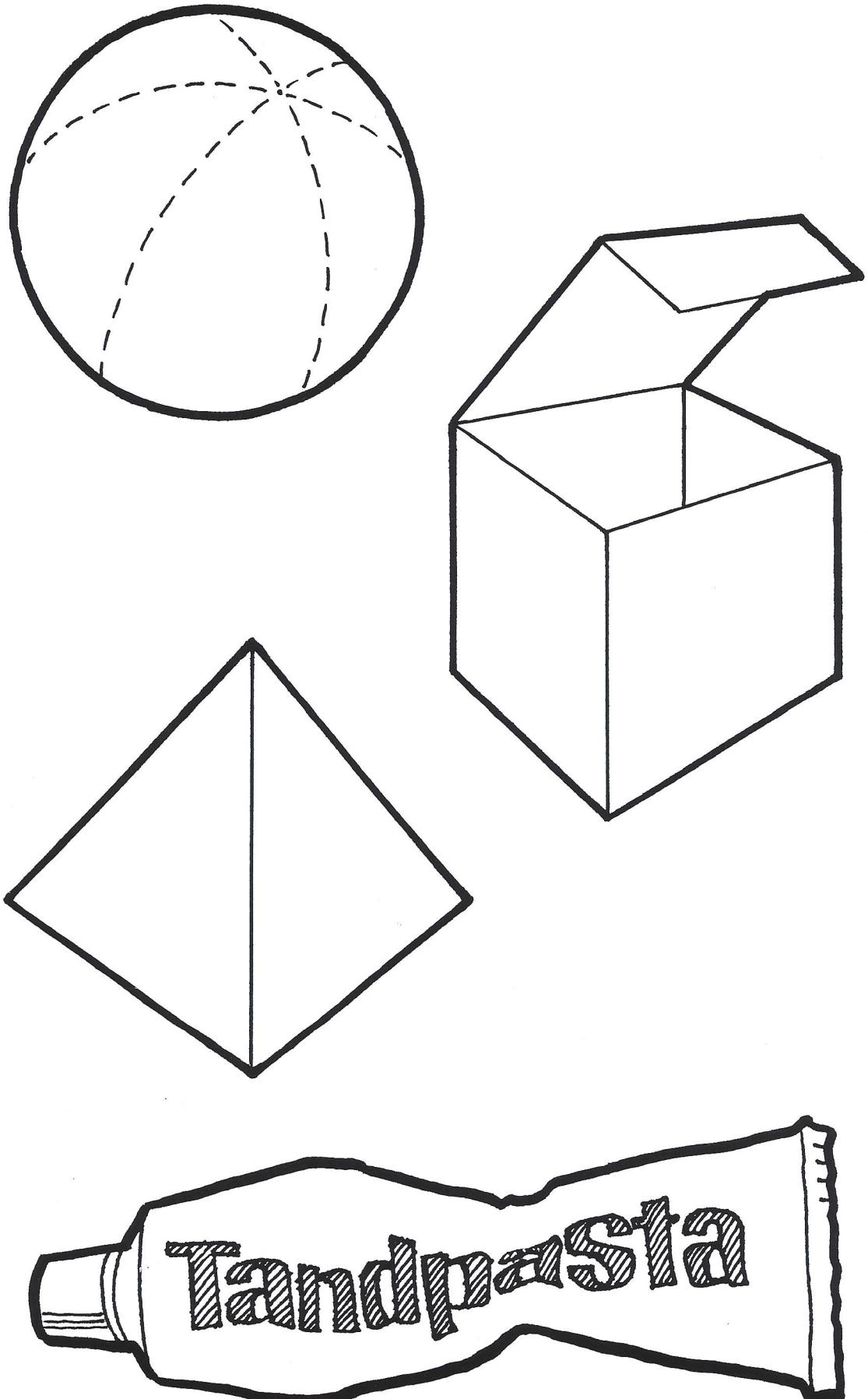
På modsatte side kan du se et færdigt eksempel på øvelsen.

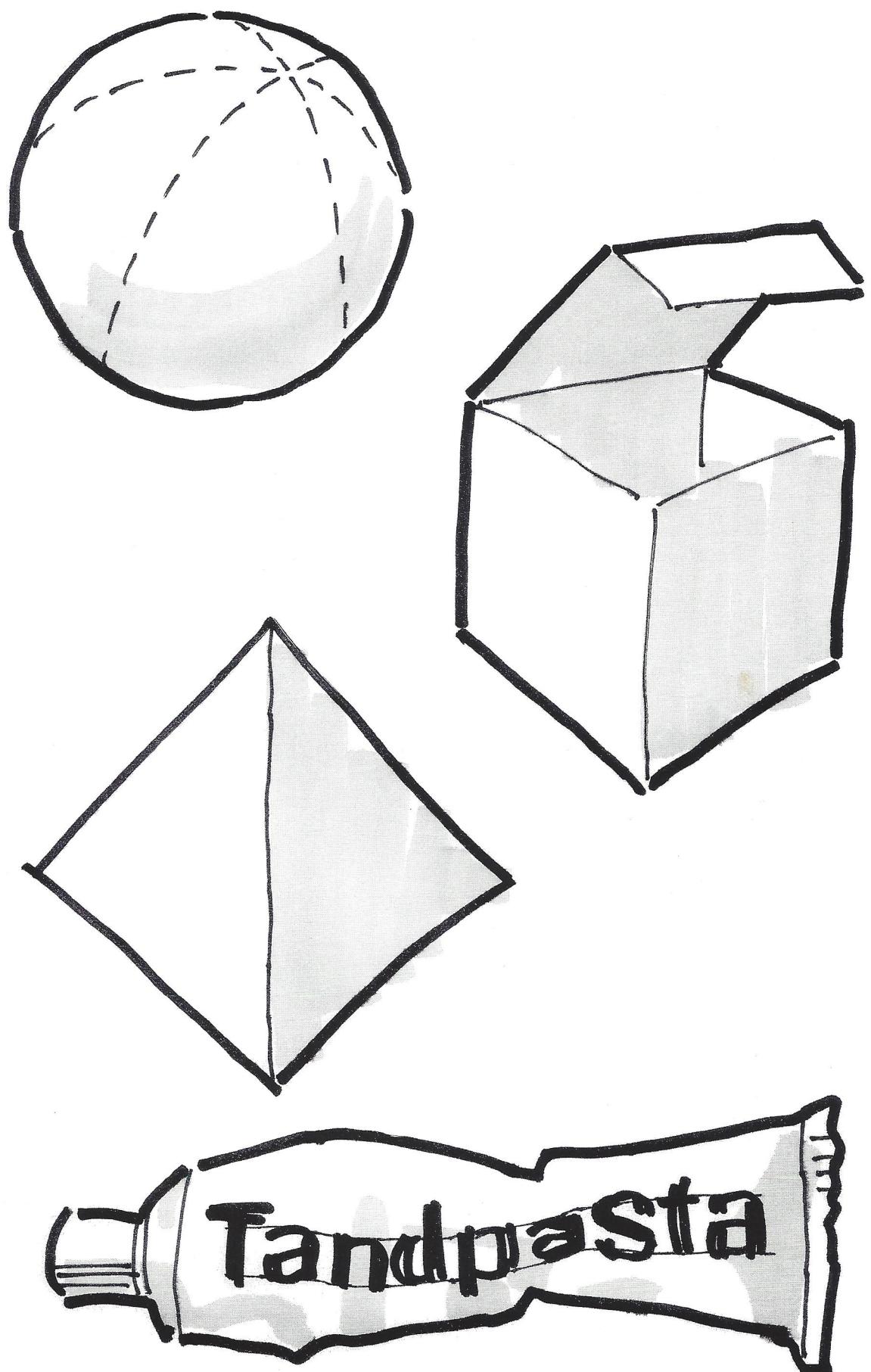
På hovedet? Hvorfor nu det? Jo, for så har du nemmere ved at få aktiveret din hjerne og dit øjes evne til at iagttage forlæggets former.

P.S.: Hvis du vil lære at tegne naturalistisk kan jeg anbefale bogen:

Betty Edwards
At tegne er at se

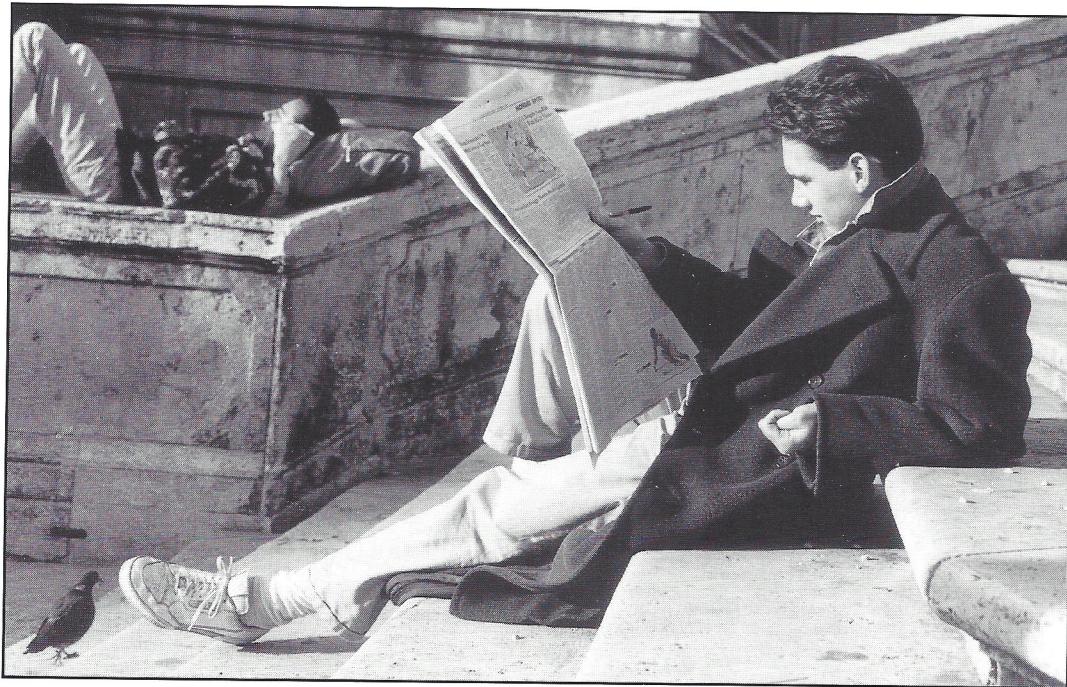
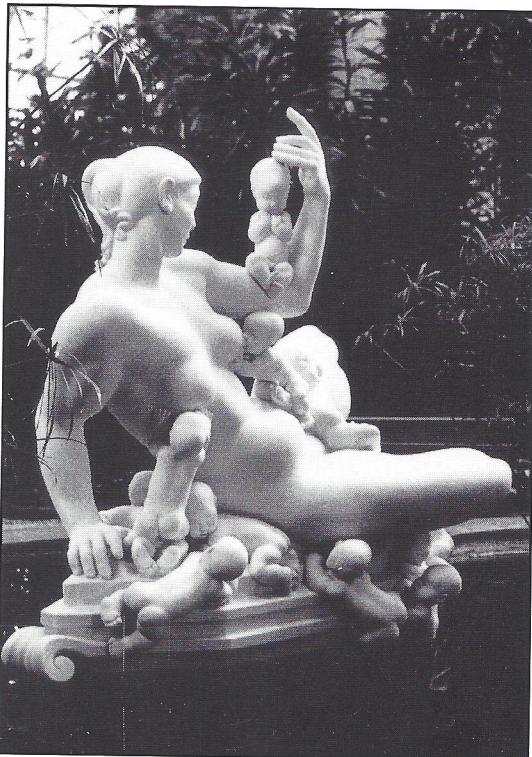
Se litteraturlisten.

Markering af billeder

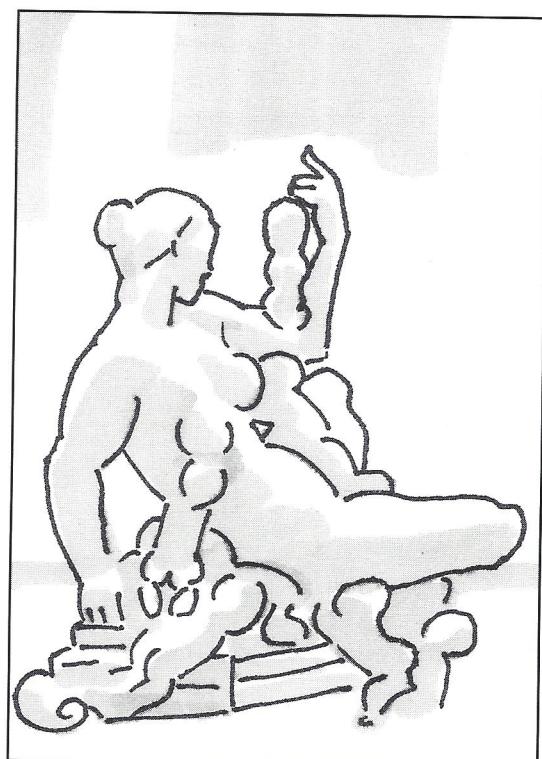
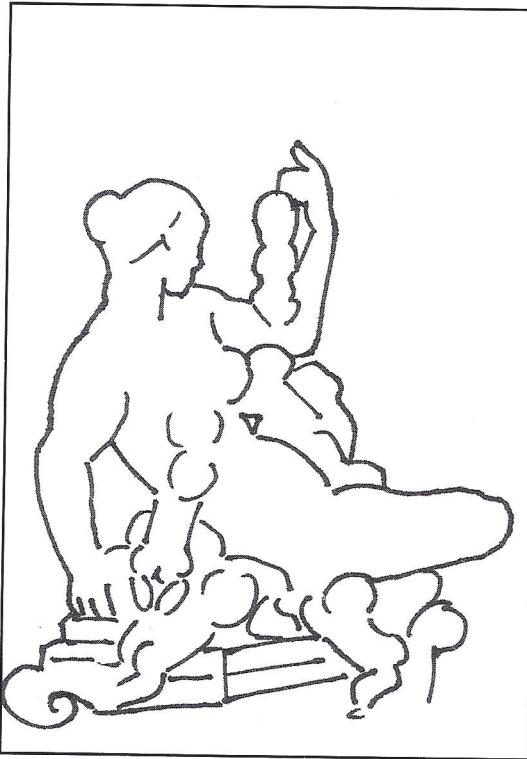
Her ser du de fire hovedtyper af billede: Det fritlagte (mand med hat og halstørklæde), højformatet (»Vandmoderen« på Glyptoteket), tværformatet (mand, der læser avis) og det kvadratiske (portræt af grafiker Mette Kim Jørgensen).

Øvelse: Prøv at markere alle fire billede på forlægget, idet du går frem som beskrevet på modsatte side.

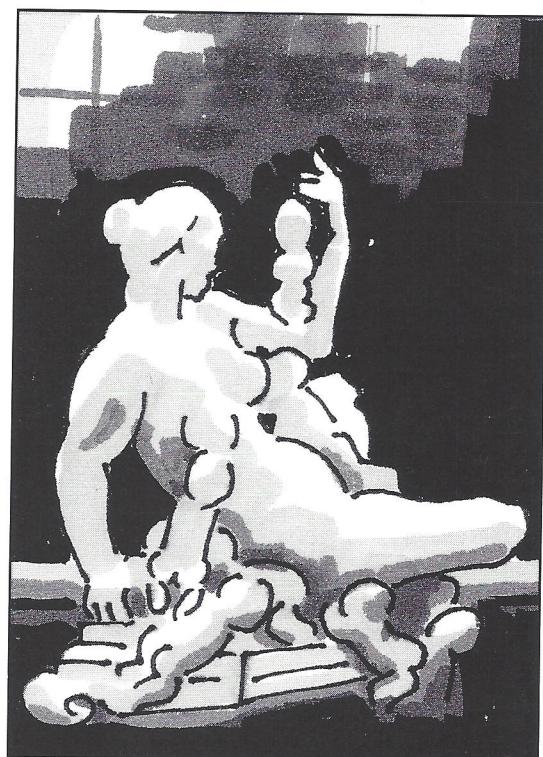
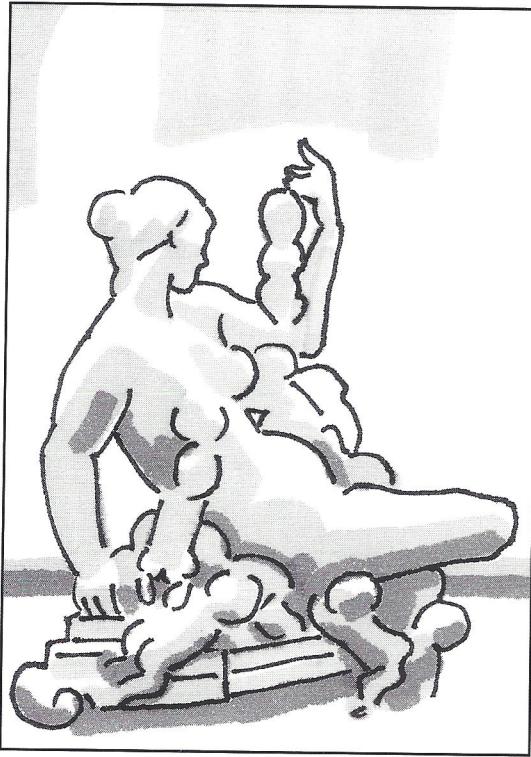
Pas på: Undgå at overdrive detaljer. Meningen er at markere et billede i en bestemt størrelse på en bestemt plads - det er ikke nogen illustration. Gør det råt!

Råt og systematisk!

1. Begynd med at tegne rammen, som billedet skal være inden for. Tegn derefter motivets kontur med Pilot SC UF.

2. Derefter lægger du de lyseste gråtoner på med AD Marker cool grey nr. 2.

3. Fortsæt derefter med at lægge de mellemste gråtoner på med AD Marker nr. 4.

4. Til sidst lægges billedets mørkeste partier på med nr. 6 (+ evt. sort).

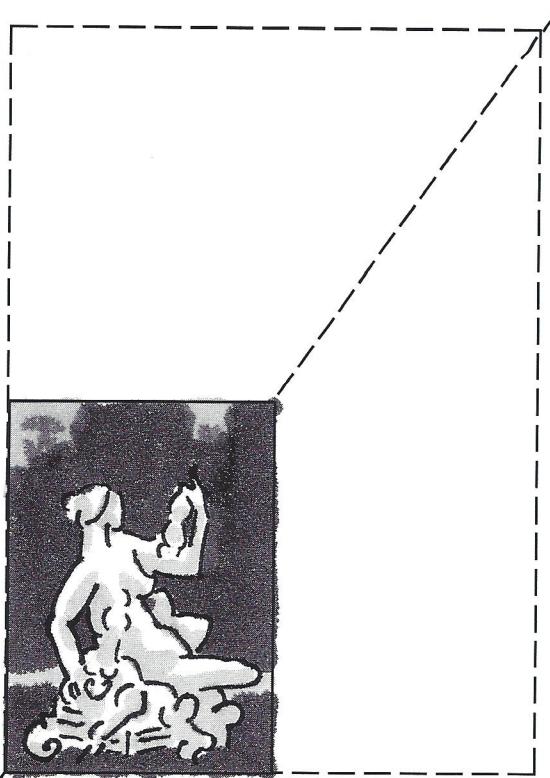
Markering af billeder: Forenk!

De billeder og tegninger, som skal bruges til en given opgave, har for det meste ikke den rigtige størrelse, så det er hensigtsmæssigt, at du lærer dig at markere dem både større og mindre. Øvelsen på denne side skal være med til at frigøre dig fra fotografier og tegningers mere eller mindre tilfældige størrelser.

Øvelse: Du skal markere de fire billeder på side 14 i halv størrelse - derved tvinges du til en yderligere forenkling.

Læg mærke til at f.eks. portrættet (se nederst på siden) er blevet til en oval med et par øjne, en mund og lidt strithår.

Det er nemt at bibeholde billedets proportioner, når det skal ændre størrelse: Træk diagonalen fra hjørne til hjørne som vist på tegningen herunder.

Dette er det nye format i halv størrelse.

Det stiplede rectangel er originalens format.

Her er de tre andre billeder markeret i halv størrelse. Hvis du synes, at det er vanskeligt at tegne det fritlagte billede, kan du tegne en ramme uden om det med den hårde blyant.

Lidt om typografi

Inden du går videre, er det praktisk, at du lærer dig nogle typografiske grundbegreber. Her er de vigtigste.

Store bogstaver kaldes:
VERSALER eller MAJUSKLER
Små bogstaver:
minuskler

Spaltebredde (92 mm)

Linieafstand (6,3 mm fra grundlinie til grundlinie) { Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Det er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid. } Brødtekst eller -sats (længere læsetekst)

Skriftgarniturer

Ordinær
(skriftens grundform)

Kursiv

Lys, mager eller light

Halvfed eller demi bold

Fed eller bold

**Ekstra fed
eller ultra black**

Satsarter

Fast for- og bagkant:

Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Dette er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid.

Løs bagkant:

Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Det er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid.

Løs forkant:

Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Det er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid.

Centreret:

Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Det er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid.

Markering af typografi: Brug styrestreger!

For at kunne tegne et rough er det nødvendigt, at du indøver en neutral skrift, som du kan bruge til at markere typografi med. Neutral, fordi man først senere i processen vælger, hvilken skrift man vil bruge.

Herunder ser du et forlæg bestående af et minuskel- og et versalfabet samt tallene.

Øvelse: Læg forlægget under en side på blokken og skriv/tegn det af med Penol 700.

Tegn derefter styrestregerne, som du ser under forlægget, op med blyanten og kopirerbogstaverne og tallene på fri hånd.

Øvelse gör mester: Gentag øvelsen indtil du synes, at resultatet er lige så godt som det, du ser på modsatte side. Og du kan gøre det hurtigt og frit.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u
v w x y z æ ø å
A B C D E F G H I J K L M N O P Q
R S T U V W X Y Z Æ Ø Å
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

x-højden

x-højden

Versalhøjden

Versalhøjden

Versalhøjden

Husk at trække styrestregerne op!

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
vwxyzæøå
ABCDEFGHIJKLMNPQ
RSTUVWXYZÆØÅ
1234567890

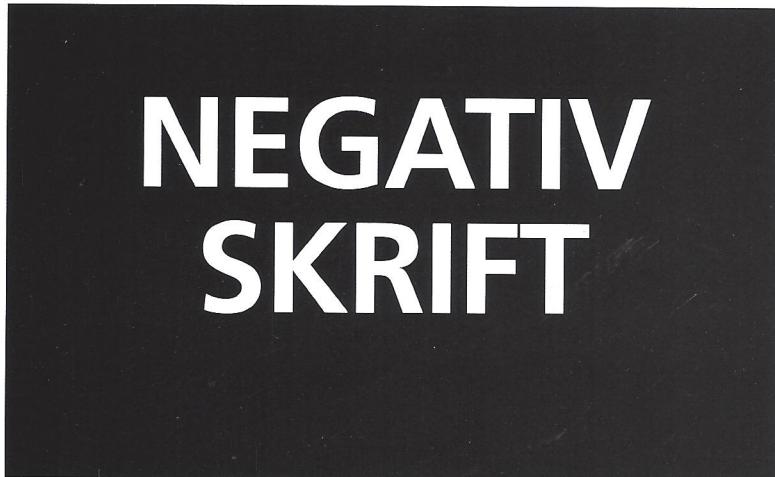
Dette eksempel er skrevet af oven på forlægget.

Husk at trække x-højde/versalhøjdestregerne op til sidst med Penol 1300. Det strammer formerne op.

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
vwxyzæøå
ABCDEFGHIJKLMNPQ
RSTUVWXYZÆØÅ
123456789

Dette eksempel er kopieret på fri hånd på grundlag af styrestregerne på modsatte side.

Markering af negativ skrift: Vær positiv!

Når du vil markere en negativ tekst, er det hurtigst og nemmest at gøre det positivt. Marker teksten med sort og udfyld fladen uden om bag efter - som du ser i eksemplet herunder:

Øvelse: Prøv selv!

Markering af mumle- og brødtekst: Tålmodighed!

Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Det er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid. *Forlæg A.*

Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Det er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid. Typografi betyder at skrive med typer. Det vil sige at sætte bogstav til bogstav, så de danner ord og linier. Det er en kunst, som kendes fra den klassiske oldtid. *Forlæg B.*

Som du lærte på side 17, kalder vi en længere læsetekst for en brødtekst. Selv om teksten ikke er skrevet endnu, kan man på et rough markere, hvor en evt. brødtekst skal stå, og så kalder vi det for en mumletekst. Der er mange måder at markere brød/mumletekst på. I den brede spalte til højre kan du se fem forskellige.

Hvis versalhøjden overstiger ca. 3 mm (forlæg A) og teksten ikke er for lang (mere end 5 linier), kan man gøre som i eks. 1: Skrive den.

Hvis versalhøjden er under 3 mm (forlæg B), og teksten er over fem linier, kan man gøre som i de følgende eksempler 2-5.

Man kan også afgøre med sig selv, om det er nødvendigt i den konkrete sammenhæng at kunne læse teksten eller ej. Er det f.eks. et vigtigt forfatternavn eller slogan?

Du kan selv afgøre, hvilken af måderne du synes er nemmest at tegne. Og hvilken, du synes, ser bedst ud.

Øvelse: Tegn det samme som du ser i spalten til højre (Eks. 1-5).

Streg først spaltebredden (92 mm) op med blyanten. Tegn derefter eksemplerne i rækkefølge.

Eksempel 1:
Tegn styrestreger med blyanten (x-højde) oven på forlæg A og skriv teksten af på fri hånd med Penol 1300. Træk styrestregerne op med løs hånd til sidst.

Eksempel 2:
Træk styrestregerne op med blyanten (grundlinjerne) og marker linierne i form af »m'er« med Pilot SC UF.

Eksempel 3:
Brug linealen direkte på blokken og træk de vandrette streger. Linieafstanden fastsætter du på øjemål.
Tegn de små lodrette streger i forkanten til sidst.

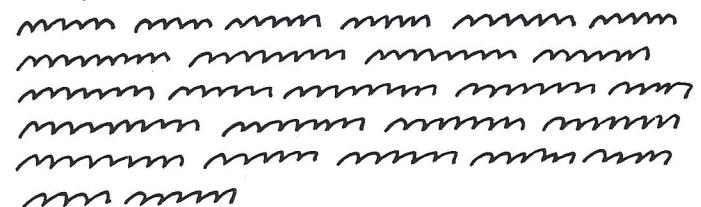
Eksempel 4:
Tegn seks grundlinjer på øjemål og marker teksten som hakkede, vandrette streger.

Eksempel 5:
Brug AD Marker cool grey nr. 2 og tegn stregerne på fri hånd.

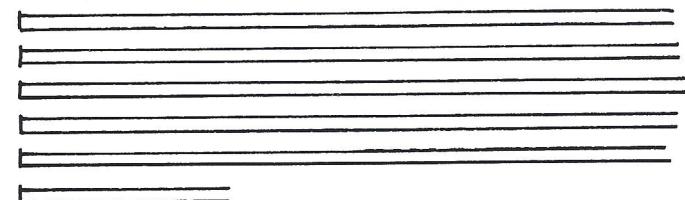
Eksempel 1:

*Typografi betyder at skrive med typer
Det vil sige at sætte bogstav til bogstav,
så de danner ord og linier. Det er en
kunst, som kendes fra den klassiske
oldtid.*

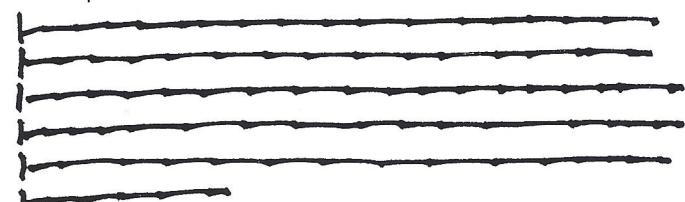
Eksempel 2:

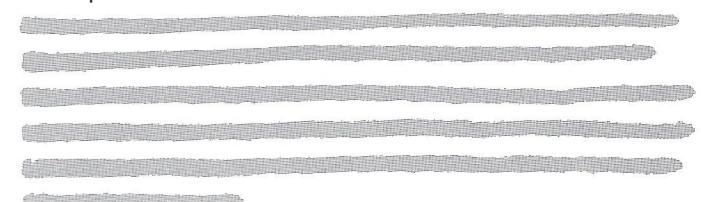
Eksempel 3:

Eksempel 4:

Eksempel 5:

Opgave 1: Markering af tekst og billede sammen

Her er din første opgave,
som er en lille plakat for
dig selv.

Format: A4, højformat

Overskrift:

Rå roughs udføres.

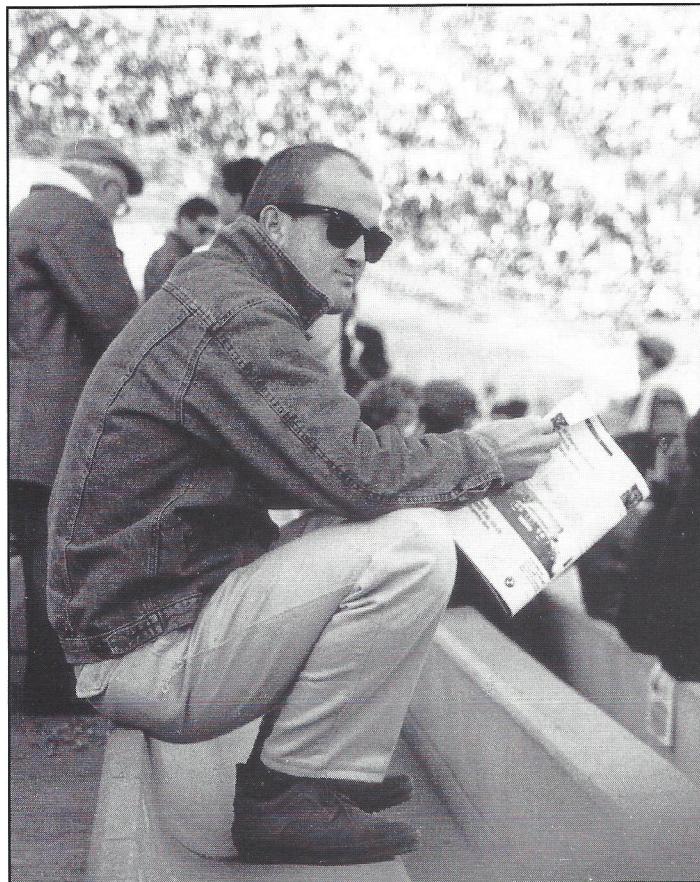
Brødtekst:

Jeg har nu øvet mig i at bruge redskaber og materialer til fremstilling af roughs. Jeg tilbyder hermed at visualisere kreative løsninger på Deres kommunikationsproblemer. Rå roughs af enhver art til annoncer, brochurer, foldere, plakater, klistermærker, bog- og rapportforsider, nyhedsbreve, emballage. Ja, kort sagt alle former for tryksager.

Payoff også kaldet slogan eller afslutter:

Råt for usødet.

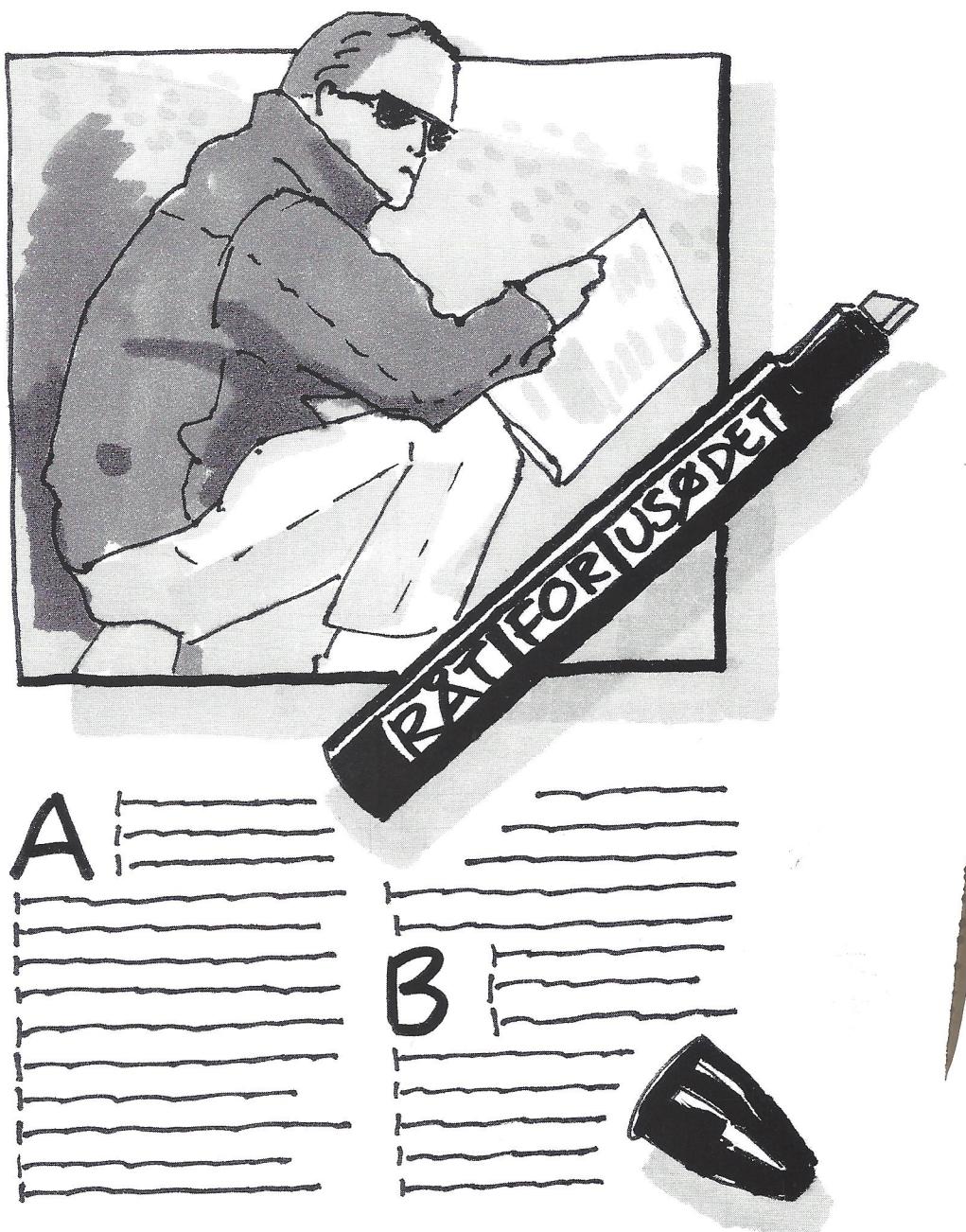
Kopier roughet på side 23,
men sæt et billede af dig
selv ind.

(Hvis du ikke kan finde nogen egnede billeder af dig selv, kan du bruge det, du ser her).

RÅ ROUGHS

UDFØRES

Opgave 2: Plakat & frimærkeskitser

Når man arbejder med grafisk design i idéfasen, bør man tegne en masse skitser. For at få en god idé er det vigtigt, at man har mange at vælge imellem. Det er nemmest at tegne dem i mini-format. Dem kalder vi for frimærkeskitser.

Din opgave bliver at lave en A4-side med frimærkeskitser (16 stk.).

Brug side 25 som en opstregning, du lægger under en side på blokken og tegner af.

Fjern derefter forlægget og tegn frimærkeskitserne.

Udvælg derefter den idé, du synes bedst om og udfør den i hel størrelse: A4, højformat.

På side 26 kan du se eksempler på frimærkeskitser og på side 27 den idé, der blev udført i A4.

Overskrift:

ROMA

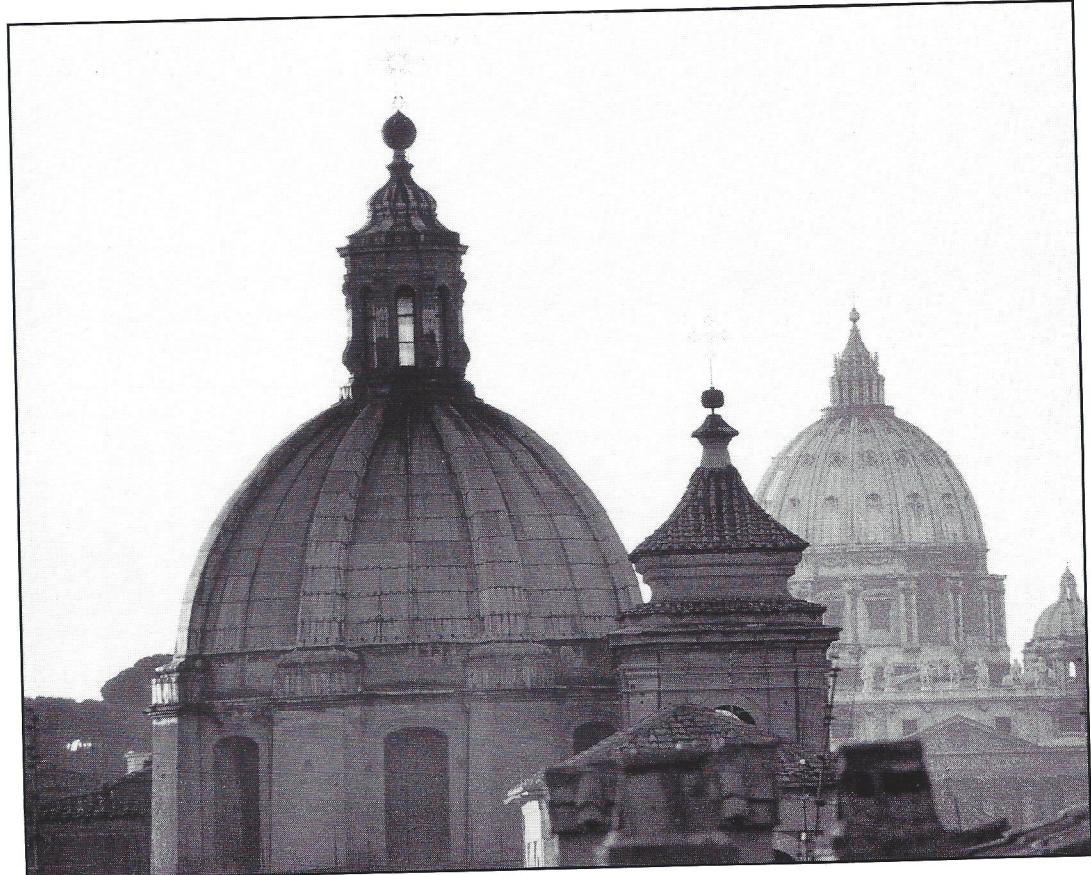
Brødtekst:

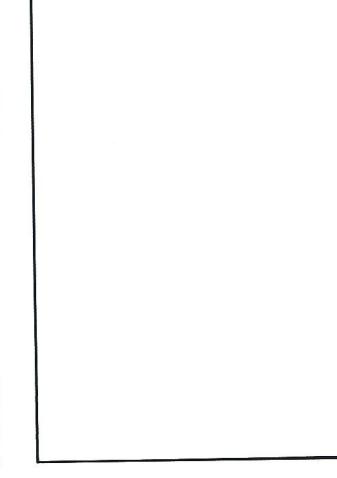
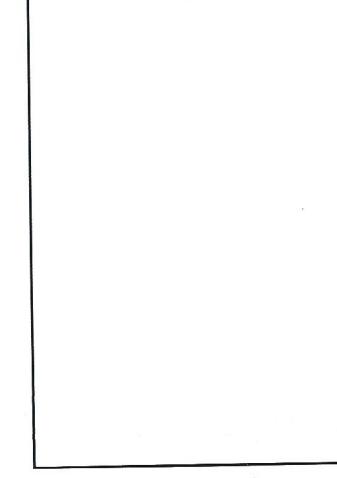
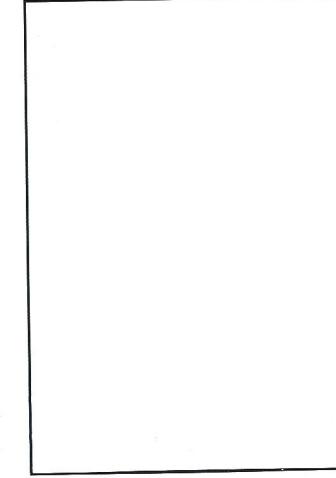
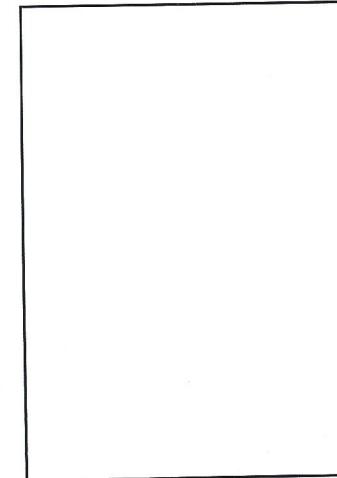
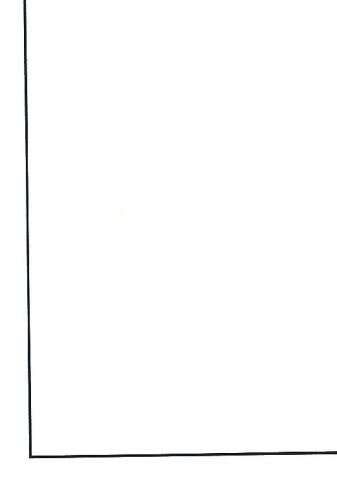
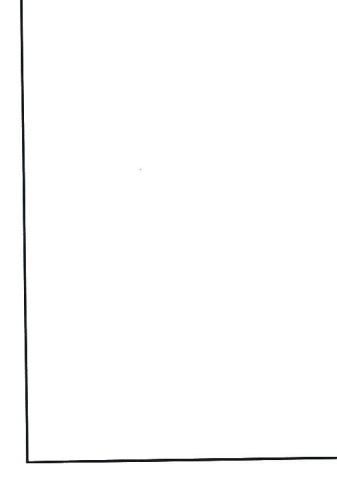
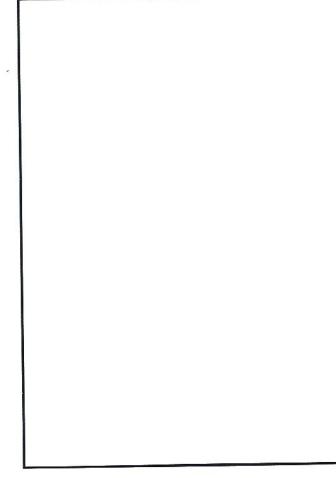
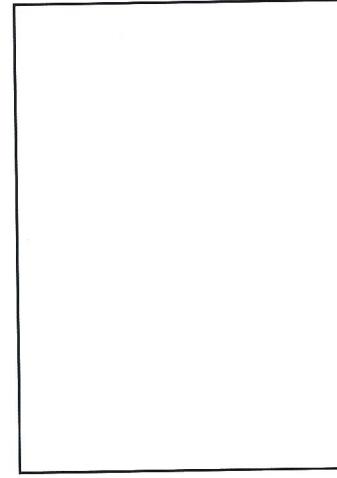
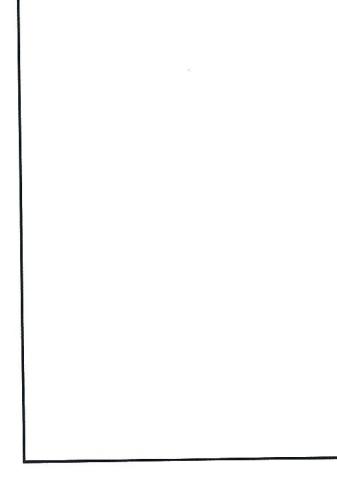
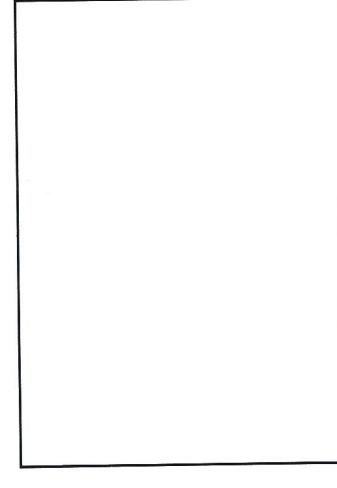
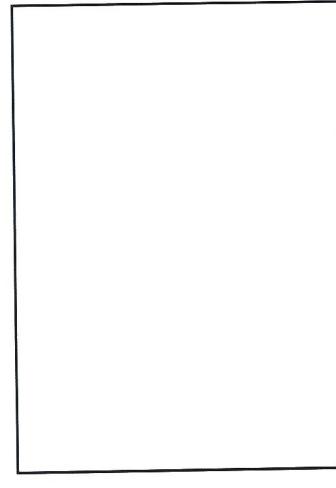
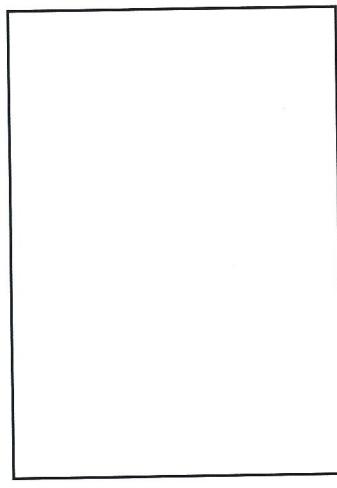
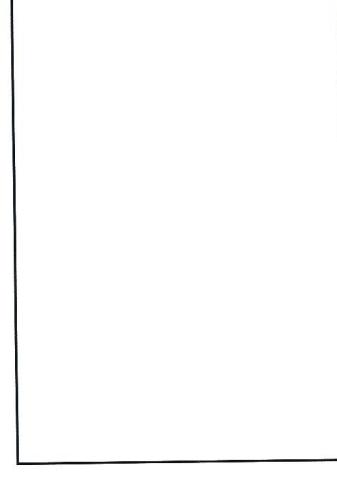
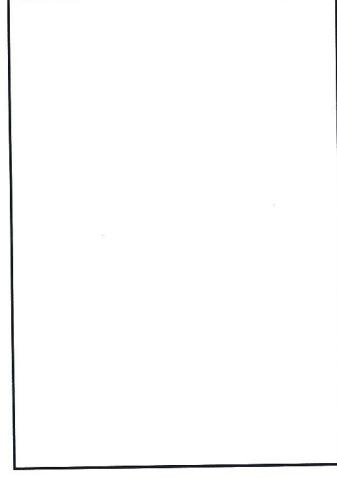
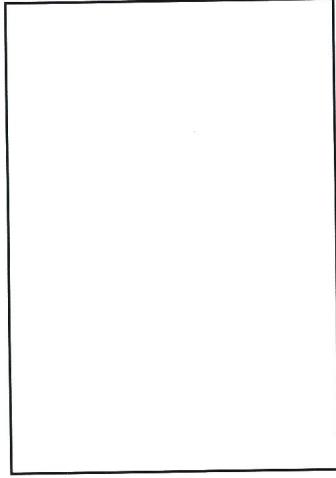
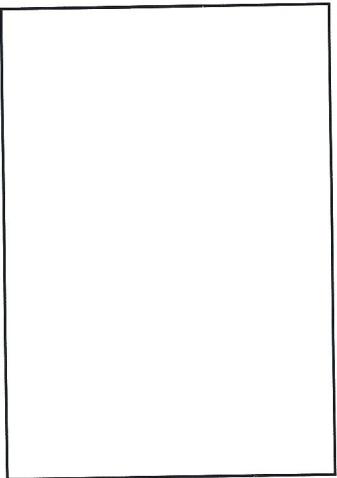
En by af lys og skygge.
Udstilling på Fotogalleriet
fra april til en gang i maj.
Gratis adgang.

Fotografi:

Motiv med Peterskirken.

ROMA

ROMA

